

**A Miniszterelnökség közleménye
az uniós alapokból származó támogatások felhasználásával megvalósuló közbeszerzések
dokumentumainak előkészítésére vonatkozó útmutatásokról**

- módosításokkal egységes szerkezetben: 2022.10.04. -

A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 194. § (3) bekezdése alapján a Miniszterelnökség a jelen közleményben tájékoztatja a tisztelt Kedvezményezetteket, illetve a támogatást igénylőket, valamint az egyéb ajánlatkérőket és a közbeszerzési, koncessziós beszerzési eljárások résztvevőit egyes gyakorlati tudnivalókról a közbeszerzések ellenőrzésének gyakorlatából levonható tapasztalatok alapján az uniós forrásfelhasználás szabályosságának elősegítése érdekében.

BEVEZETÉS

[A szabálytalanság]

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (a továbbiakban: általános rendelet) 2. cikk 31. pontja szerint „szabálytalanság”: **az alkalmazandó jognak** a gazdasági szereplő cselekményéből vagy mulasztásából adódó bármilyen megsértése, ami **az Unió költségvetését** a költségvetésre rótt indokolatlan kiadás formájában **sérti vagy sértheti**. A 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 3. § 18. pontja értelmében, az általános rendeletben ekként meghatározottakon felül szabálytalanságnak minősül továbbá a **nemzeti jogszabály vagy támogatási szerződés** alapján a kedvezményezettet terhelő kötelezettségek megsértése, amely alapján **Magyarország pénzügyi érdekei sérülnek vagy sérülhetnek**.

A fentiek alapján tehát az uniós forrásfelhasználás körében a „közbeszerzési szabálytalanság” a gyakorlatban hatályos közbeszerzési jog olyan megsértését jelenti, amely az uniós vagy a hazai költségvetésre káros hatással („indokolatlan kiadás”) van vagy lehet. Megjegyzendő, hogy a közbeszerzési jogot – jogforrásai okán – mindig az Európai Unió jogával összhangban szükséges értelmezni, különös tekintettel e körben a **közbeszerzési jog alapelveire**: „Az ajánlatkérő szervek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetésmentes bánásmódban részesítik, továbbá átlátható és arányos módon járnak el.” (2014/24/EU irányelv 18. cikk (1) bekezdés) Amint ezt a Kbt. 2. § (7) bekezdése is rögzíti: a közbeszerzési eljárás előkészítése, lefolytatása, a szerződés megkötése és teljesítése, illetve a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslati eljárás során nem csak a jogszabályban nem rendezett kérdésekben, hanem a **Kbt. rendelkezéseinek alkalmazásakor** is a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás céljával összhangban a **közbeszerzés alapelveinek tiszteletben tartásával** kell eljárni.

[A pénzügyi korrekció]

Az általános rendelet 103. cikk (1) bekezdése szerint a tagállamok védik az uniós költségvetést, és **pénzügyi korrekciókat** alkalmaznak úgy, hogy részben vagy teljes egészében megszüntetik az alapokból valamely művelethez vagy programhoz nyújtott támogatást, ha a Bizottság felé bejelentett **kiadások szabálytalannak bizonyulnak**. Az Európai Unió Bírósága több ítéletében (pl.: C-199/03. sz. ügy Írország kontra az Európai Közösségek Bizottsága; T-358/08. sz. ügy Spanyol Királyság kontra Európai Bizottság) kimondta, hogy a konkrét pénzügyi hatással nem járó szabálytalanságok is súlyosan sérthetik az Unió pénzügyi érdekeit és a közösségi jognak való megfelelést, és ebből kifolyólag indokolható a pénzügyi korrekciók bizottsági szolgálatok általi alkalmazása. (A pénzügyi korrekciók arányos mértékére vonatkozóan az Európai Bizottság C(2019) 3452 számú határozatának melléklete tartalmazza az iránymutatásokat.)

[A fejlesztéspolitikai intézményrendszer feladata]

Az uniós forrásfelhasználás során biztosítani kell a Bizottsághoz benyújtott elszámolásokban szereplő kiadások jogszerűségét és szabályszerűségét, és minden szükséges intézkedést meg kell tenni **a szabálytalanságok** – köztük a csalások – **megelőzése**, észlelése és korrigálása, valamint bejelentése érdekében. Ez az általános rendelet 69. cikk (2) bekezdése értelmében elsősorban a tagállamok feladata.

Az európai uniós fejlesztéspolitikai tárgyú jogszabályok értelmében tehát a tagállamok kötelesek az uniós források felhasználásához kapcsolódóan hatékony ellenőrzési rendszert működtetni. A közbeszerzések terén a 2021-2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet) ennek megfelelően rögzíti **a fejlesztéspolitikai intézményrendszer ellenőrzési feladatait**. A nagyobb értékű beszerzések esetében a közbeszerzésekért felelős miniszter, a Miniszterelnökség közbeszerzési felügyeletért felelős helyettes államtitkára útján az ellenőrzést főszabály szerint folyamatba építetten látja el. Az Európai Unió Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszközének (RRF – Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Terve végrehajtásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről szóló 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet 92-133. §, 237. §), valamint az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF – az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközből származó források felhasználásáról szóló 75/2016. (IV. 5.) Korm. rendelet 32. §) forrásaiból finanszírozott projektekhez kapcsolódó közbeszerzési eljárások ellenőrzésére szintén a fentiek szerint kerül sor.

[A közbeszerzési elszámolhatósági ellenőrzés]

A **közbeszerzési dokumentumok ex-ante ellenőrzésének lényege** a fentiek értelmében, hogy a közbeszerzési alapelvek érvényesülését minél inkább elősegítse, a közbeszerzési szabálytalanságok bekövetkezésének kockázatát pedig jelentősen csökkentse, és ezáltal **az adott művelethez kapcsolódó uniós támogatás elszámolhatóságát biztosítsa**. Erre a célra tekintettel rögzíti a 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet az irányító hatóságok és a közbeszerzésekért felelős miniszter feladataként a közbeszerzések „közbeszerzési elszámolhatósági” ellenőrzését. Mivel az elszámolhatóság feltételét képező szabálytalansági kockázat megítélése ebben a körben a közbeszerzési jog konkrét ügyre irányadó alkalmazásától függ, mind a közbeszerzési dokumentumok előkészítése, mind azok ellenőrzése nagy gondosságot, és számos tételes jogi, valamint közbeszerzési alapvető szempont részletes elemzését követeli meg, amelyre legfőképpen az ajánlatkérő és a tagállami szerv közötti kölcsönös kommunikáció során kerül sor az ellenőrzési folyamat részeként.

[A sablonszerű szabályok]

A jelen közlemény az uniós forrásból megvalósuló közbeszerzések ellenőrzésének egyszerűsítését szolgáló egyes intézkedésekről szóló 1488/2021. (VII. 16.) Korm. határozat szerint kidolgozott útmutatások közzétételére irányul, amelyek elősegítik az uniós alapokból származó támogatások felhasználásával megvalósuló közbeszerzések előkészítésének és ellenőrzésének egyszerűsítését. Az egyszerűsítés által érhető el, hogy olyan sablonszerű, „blanketta” szabályokat ad közre a Miniszterelnökség, amelyeket a kedvezményezett ajánlatkérők a közbeszerzési dokumentumok (felhívások) előkészítésekor széles körben alkalmazhatnak, és amelyek alapján a magasabb közbeszerzési elszámolhatósági kockázattal járó helyzetek nagyrészt eleve elkerülhetőek.

A jelen közleményben foglaltak alkalmazása természetesen nem kötelező az ajánlatkérők számára, tehát az útmutatásoktól eltérő tartalmú ajánlatkérői előírások nem mind eleve jogsértőek. Azonban az útmutatások figyelembevételével válhat jelentősen egyszerűbbé és gyorsabbá a közbeszerzési dokumentumok ellenőrzése.

A jelen útmutatások figyelembevételével előkészített közbeszerzési dokumentumok ellenőrzése során

- a Miniszterelnökség közbeszerzési felügyeletért felelős helyettes államtitkára **biztosítja a feladatkörébe tartozó közbeszerzési ellenőrzések soron kívüli lefolytatását** (eltérő tartalom esetén ez ajánlatkérő erre irányuló indítványa esetén sem biztosított);
- továbbra is az a megközelítés érvényesül, hogy minden ellenőrzés esetén egyedileg veszi figyelembe a Miniszterelnökség az adott ügy valamennyi releváns körülményét, vagyis **a sablonszerűség nem jelent automatikus jóváhagyást;**
- az ajánlatkérő természetesen nem mentesül a Kbt. 28. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségétől, azaz hogy **a közbeszerzési eljárást – a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel – megfelelő alapossággal előkészítse (az adott közbeszerzés egyedi jellegzetességeire figyelemmel).**

I. Az ellenőrzés megindításakor legalább az alábbi dokumentumok benyújtása szükséges

- a) Ajánlati felhívás (elektronikus közbeszerzési rendszerből (a továbbiakban: EKR) letöltött pdf. formátumban) és a közbeszerzési dokumentumok részeként: az ajánlat és a részvételi jelentkezés elkészítésével kapcsolatos tájékoztatás, igazolások, nyilatkozatok jegyzéke, szerződéstervezet, teljes műszaki dokumentáció (annak részeként ártáblázat/árazatlan költségvetés (adott esetben), tervek, engedélyek);
- b) az eljáráshoz kapcsolódó valamennyi dokumentum EKR-ből letöltött változata (ajánlati felhívás, az EKR nyilatkozatminták, felolvasólap, Egységes Európai Közbeszerzési Dokumentum (a továbbiakban: EEKD) stb.);
- c) közbeszerzési szabályzat, vagy felelősségi rend;
- d) amennyiben az ajánlatkérő a Kbt. alapján közbeszerzési terv készítésére és közzétételére kötelezett tárgyevi, EKR-ben közzétett Közbeszerzési Terv (melyből beazonosíthatónak kell legyen az ellenőrzésre benyújtott közbeszerzés), valamint előző évi Közbeszerzési Terv;
- e) bírálóbizottság kijelöléséről szóló dokumentum, összeférhetetlenségi és titoktartási nyilatkozatok (bírálóbizottsági tagok, döntéshozó, adott esetben egyéb személyek), építési beruházások esetében a közbeszerzés tárgya szerinti szakértelmet ellátó bírálóbizottsági tag végzettségét/képzettségét igazoló dokumentumok (pl.: diploma, oklevél);
- f) becsült értékről és a részekre bontás tilalmára tekintettel megállapított (egybeszámított) becsült értékről szóló nyilatkozat, valamint a becsült értéket alátámasztó dokumentumok:
  - építési beruházás esetén az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 322/2015. (X.30.) Korm. rendelet) 13. § (1) bekezdése szerint;
  - indikatív árajánlatkérés esetén az indikatív árajánlatkérés megküldését igazoló dokumentumok, a beérkezett indikatív árajánlatok a beérkezési igazolással együtt;
  - korábbi szerződések vizsgálata esetén a korábbi szerződéseket szükséges benyújtani, megjelölve benne a releváns alátámasztó árakat;
- g) fedezetigazolás a rendelkezésre álló fedezetről (kivéve feltételes közbeszerzési eljárások esetén);
- h) piackutatásra vonatkozó dokumentumok különösen árubeszerzés esetén;
- i) amennyiben ajánlatkérő más ajánlatkérő nevében jár el, az együttműködés alapját (megállapodás, jogszabályi kötelezés, meghatalmazás stb.) igazoló dokumentumok;
- j) indítvány arra vonatkozóan, hogy a kedvezményezett az ellenőrzés jelen útmutatás szerinti soron kívüli lefolytatását kezdeményezi;
- k) az alkalmassági követelményekre és az értékelési szempontokra, részajánlattétel szabályozására vonatkozó, a Kbt.-nek és végrehajtási rendeleteinek való megfelelést alátámasztó ajánlatkérői indoklások (pl.: értékelési szempontok súlyszámai miért arányosak a szempont jelentőségével, összetett referenciakövetelmény esetén annak szükségessége, valamint az annak reálisan megfelelni tudó gazdasági szereplők száma; a referencia követelmény mennyiségi és minőségi kitételei miért arányosak a Kbt. 65. § (3) bekezdése szerint).

II. A közbeszerzési eljárás típusának, valamint sajátos beszerzési módszerének alábbiak szerinti megválasztása szükséges

1. Soron kívüli ellenőrzésre alkalmas eljárástípusok:

- a) nyílt eljárás;
- b) jogalaphoz nem kötött kétszakaszos eljárás (meghívásos eljárás). (A közszolgáltató ajánlatkérők esetén ugyan a tárgyalásos eljárás bármikor alkalmazható, azonban figyelemmel a tárgyalási korlátok (lásd: Kbt. 88. § (6) bekezdése) miatt könnyen bekövetkező szabálytalansági kockázatokra, a tárgyalásos eljárás a nem javasolt kategóriába tartozik).

2. Szabálytalansági kockázat miatt soron kívül nem ellenőrizhető eljárástípusok:

- a) jogalaphoz kötött eljárások (gyorsított eljárás, tárgyalásos eljárás, hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás, versenypárbeszéd).

3. Soron kívüli ellenőrzésre alkalmas sajátos beszerzési módszerek:

- a) elektronikus árlejtés.

4. Szabálytalansági kockázat vagy bonyolultság okán soron kívül nem ellenőrizhető sajátos beszerzési módszerek:

- a) keretmegállapodás;

- b) dinamikus beszerzési rendszer;
- c) elektronikus katalógus.

5. Tervezésre és kivitelezésre együtt irányuló szerződés:

- a) A 322/2015. (X.30.) Korm. rendelet 14. § (2) bekezdés szerint az ajánlatkérő csak kivételesen indokolt esetben alkalmazhatja, ezért szabálytalansági kockázat miatt soron kívül nem ellenőrizhető. Azonban ha a Kormány az adott beruházással összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló kormányrendeletben kifejezetten ekként rendelkezik, az ajánlatkérő eltekinthet az fentiek szerinti indokolástól, ami a soron kívüli ellenőrzést már lehetővé teszi.

III. A szerződés tárgyának és a szerződés szerinti mennyiség alábbiak szerinti meghatározása szükséges a soron kívüli ellenőrizhetőség érdekében

1. Közbeszerzés tárgya, mennyisége:

- a) A felhívás II.2.4) pontjában szükséges rendelkezni arról, hogy ajánlatkérő miből és milyen mennyiségeket kíván beszerezni (a főbb mennyiségi adatokat olyan részletességgel szükséges megadni, hogy a felhívás szövegéből az ajánlattevők képesek legyenek megítélni, hogy tudnak-e az eljárás során ajánlatot tenni).
- b) A Kbt. 58. § (1) bekezdésének való megfelelés érdekében, a felhívás II.2.4) pontjában – adott esetben valamennyi rész tekintetében - a beszerezni kívánt mennyiségeket (főbb munkanemek kapcsán) szükséges feltüntetni a műszaki leírásban foglaltaknak megfelelően, különös tekintettel a nyertes ajánlattevő által ellátandó feladatra és azok mennyiségére (pl.: oktatás, támogatás). E pontból világosan ki kell derülnie annak, hogy ajánlattevő milyen tevékenység elvégzésére köteles, és azt mekkora mennyiségben kell teljesítenie, azonban a feladatok túl részletes, kvázi ártáblázat szerű bemutatása kerülendő.
- c) Ha a felhívás III.1.3) pontjában referenciára vonatkozó előírás kerül rögzítésre, úgy a meghatározott referencia tárgyának és mennyiségének közbeszerzési megfelelőségének megállapíthatónak kell lennie a felhívás II.2.4) pontjából (figyelemmel a Kbt. 65. § (3) és (5) bekezdéseire). Azaz a referencia tárgya szerinti feladat/áru/szolgáltatás teljes mennyiségének szerepelnie kell a felhívás II.2.4) pontjában.
- d) A közbeszerzési alapelvekre (verseny tisztasága, esélyegyenlőség biztosítása, nemzeti elbánás) tekintettel, a szervizzel, szervizpartnerrel vagy szervizjogosultsággal az ajánlattétel időpontjában való rendelkezés nem írható elő, tekintettel arra, hogy a nyertes ajánlattevő a jótállás ideje alatt szabadon dönthet a hibák kijavításának megfelelő módjáról. Amennyiben pedig a hibák kijavítása nem történik meg határidőben, ajánlatkérő kötbérigényt érvényesíthet. Így a szervizzel kapcsolatos, az ajánlattétel időpontjára vonatkozó előírások versenykorlátozó hatásúak, az legfeljebb szerződéskötési feltételként követelhető meg.
- e) Árubeszerzés esetén, a felhívásban szükséges rögzíteni, hogy az ajánlatban kötelező megadni az ajánlattevők által megajánlott áru típusát, gyártóját és származási helyét.
- f) Az „I. osztályú minőség”, mint meghatározás kerülendő, tekintettel arra, hogy nincs jogszabályi meghatározottsága.
- g) Építési beruházás keretében kizárólag azon eszközök, berendezések beszerzése történhet meg, amelyek beépítésre kerülnek.
- h) A gyártmány megjelölés csak kivételesen indokolt esetben fogadható el azzal, hogy amennyiben a műszaki leírás konkrét gyártmány megjelölését tartalmazza, amellet ajánlatkérő köteles a „vagy azzal egyenértékű” kifejezést is szerepeltetni, továbbá rögzíteni azon paramétereket, amelyek alapján az egyenértékűséget vizsgálja. Nem megfelelő az az előírás, hogy – az ajánlatkérő által rögzített előírások nélkül – ajánlattevőnek kell igazolnia az egyenértékűséget, így az igazolandó paraméterek kiválasztása is ajánlattevő feladata.

2. Mennyiségi eltérés/opció:

- a) A felhívásban és a szerződéses feltételekben az opció lehívásának feltételeiről (pl.: ütemezés) szükséges rendelkezni.
- b) Az opciós mennyiség alpmennyiséghez viszonyított becsült értékéről külön szükséges nyilatkozni.
- c) Opció/mennyiségi eltérés kizárólag olyan módon alkalmazható, hogy az opció, illetve a mennyiségi eltérés tárgya az ajánlatban pontosan beárazásra kerül.
- d) A közbeszerzési alapelvekre (verseny tisztasága, esélyegyenlőség biztosítása, hatékony és felelős gazdálkodás) tekintettel a 30 %-ot meghaladó eltérés nem alkalmazható, mivel nem teszi lehetővé a megfelelő ajánlattételt, magas a tervezhetetlen elemek aránya. Az eltérés történhet +/- meghatározással is, azonban összességében ebben az esetben sem haladhatja meg a 30 %-ot. (Ettől eltérő meghatározás soron kívüli ellenőrzést nem tesz lehetővé.)

3. Keretszerződés:

- a) Keretszerződés esetén – a keretösszeg feltüntetése mellett – a beszerzés tárgyát képező feladatok tervezett mennyiségét (azon belül külön az egyidejűleg várható legnagyobb mennyiséget) is fel kell tüntetni, azonban

nem szükséges pontos mennyiségek, illetőleg mennyiségi eltérés meghatározása. Ebben az esetben egységárakra szükséges megajánlást tenni. A keretszerződés tervezetében kell rendelkezni a megrendelésekkel kapcsolatos valamennyi feltételről (pl.: miként történnek, milyen határidővel szükséges azokat teljesíteni, stb.). A keretszerződés köthető keretmennyiség meghatározásával is, amely esetben azonban a keretösszeg egyidejű feltüntetése nem lehetséges.

- b) A mennyiséget legfeljebb 30 %-os eltéréssel szükséges meghatározni. Így a felhívásnak tartalmaznia kell, hogy „ajánlatkérő a keretösszeg legalább 70%-ára lehívási kötelezettséget vállal, vagyis ezen mértékben vállalja a keretösszeg kimerítését.”

4. Kapcsolódó szolgáltatások:

Amennyiben a szerződéstervezetben, illetve az eljárás megindításához csatolt nyilatkozatokban „kapcsolódó szolgáltatások nyújtása” is rögzítésre kerül, azok feltüntetése is szükséges a felhívás II.2.4) pontjában, valamint azok értékét a becsült érték tekintetében is figyelembe kell venni. Kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozó példák:

- Betanítási kötelezettség esetén a betanítás időtartamát is bele kell számolnia teljesítési határidőbe.
- Alkatrészellátás esetén kifejezetten rögzíteni szükséges, hogy arra a közbeszerzési eljárásra tekintettel kötendő szerződés keretében, vagy attól függetlenül külön kötelemben kerül-e sor. (Előbbi esetben az ajánlatnak ki kell terjednie az ajánlatkérő által előírt alkatrészek ajánlati árára is.)
- Karbantartási kötelezettség esetén (amely túlmutat a jótállási/szavatossági feladatokon) azt is kifejezetten rögzíteni kell, hogy mi tartozik a karbantartási kötelezettség körébe, és ettől elkülönítve mi képezi a jótállási/szavatossági kötelezettségek tartalmát, és hogy a karbantartási szolgáltatás értékét a becsült értékbe ajánlatkérő beleszámította-e. A Kbt. 7. § (4) bekezdése értelmében az eljárás becsült értékébe bele nem számított, érintett kapcsolódó szolgáltatás, adott esetben önállóan is szolgáltatás megrendelésének minősülhet.

IV. Részekre történő ajánlattétel, többváltozatú (alternatív) ajánlat

- a) A Kbt. 50. § (2) bekezdés k) pontja szerint a felhívásban rögzíteni kell a részajánlattétel lehetőségét vagy annak kizárását (közszolgáltató ajánlatkérő esetén is). A Kbt. 61. § (4) bekezdésének megfelelően a részajánlattétel mellőzésének indokát (műszaki és/vagy gazdasági indokok) is fel kell tüntetni.
- b) A részajánlattétel kizárásának általános jelleggel való bemutatása nem megfelelő, azt a beszerzés tárgyára és sajátosságaira tekintettel kellően konkrétan szükséges megindokolni.
- c) Valamennyi rész tekintetében meg kell határozni:
- annak tárgyát, mennyiségét,
  - szerződéses feltételeit (teljesítési határidő, időbeli hatály, fizetési feltételek, stb.),
  - a kizáró okokat,
  - az alkalmassági követelményeket,
  - az értékelés szabályait,
  - a becsült értéket és a fedezetet.
- d) Részajánlattétel biztosítása esetén ajánlatkérő csak kivételes, indokolt esetben (pl.: ugyanarra a beruházásra vonatkozó tervezési és tervellenőrzési szolgáltatás) korlátozhatja az egy ajánlattevő által megajánlható és/vagy megnyerhető részek számát, ezért az ilyen előírás soron kívüli ellenőrzésre nem alkalmas.
- e) Az alternatív ajánlattétel lehetőségének biztosítása esetén a dokumentumok soron kívüli ellenőrzésre nem alkalmasak.
- f) Részajánlattétel biztosítása esetén a részek meghatározásának indokait szükséges megadni az ellenőrzést végző szervezet részére.

V. Szerződés időtartama, teljesítés határidejének meghatározása

- a) A szerződés időtartamát a szerződéskötés (hatálybalépés) időpontjától számítottan napokban, vagy hónapokban kell meghatározni, kivéve keretszerződés, idényjellegű munkák esetében, amelyek kizárólag meghatározott időszakban végezhető (pl.: téli síkosságmentesítés).
- b) Amennyiben a teljesítés időszaka a támogatáspolitikai értelemben vett projekt befejezési határideje által behatárolt, úgy kizárólag ezzel összhangban álló objektív határidőt lehet meghatározni a teljesítésre azzal, hogy a projekt befejezési határidő módosítása esetén ez az objektív határidő is módosul, de a teljesítés időtartama az eredetileg (napokban, vagy hónapokban) meghatározott időtartamot nem haladhatja meg.
- c) Építési beruházás esetén célszerű egyértelműen (de szintén nem dátumszerűen) meghatározni a munkaterület átadásának időpontját, és a teljesítési határidőt ettől az időponttól számítottan megadni.

- d) Ha a keretszerződés tervezete tartalmaz olyan előírást, amely lehetővé teszi annak meghosszabbítását, akkor a felhívás erre vonatkozó releváns pontjában ezt jelezni kell. A szerződés meghosszabbításának arányosnak kell lennie az eredeti szerződés időtartamával, azaz nem haladhatja meg az eredeti teljesítési határidő 30 %-át. A felhívásnak röviden tartalmaznia kell a meghosszabbításra vonatkozó feltételeket összhangban a szerződéstervezetben foglaltakkal. A szerződés meghosszabbítása nem minősül mennyiségi eltérésnek.
- e) Feltételes közbeszerzési eljárás esetén a szerződés hatálybalépését legfeljebb hat hónapra lehet felfüggeszteni, mivel a hatálybalépés fél évnél jelentősebb időtartamú elhúzódása jelentős árfelhajtó hatással bírhat, és ellentétes a Kbt. alapelvi rendelkezéseivel. Erre tekintettel a szerződéstervezetben rögzíteni szükséges, hogy a szerződés hatálybalépésére legfeljebb fél év áll rendelkezésre, ezt követően a felek szabadulnak a kötelemből, további feltétel nem elfogadható.

VI. Szerződés megerősítése, biztosítékok

1. Kötbérek:

- a) A kötbérek tekintetében minden esetben szükséges megadni/rögzíteni a kötbérek vetítési alapját, a kötbér egységét/a kötbér mértékét, illetve a kötbér maximumát is, ahol ez releváns (ld. meghíúsulási kötbérről csak egy érték van, egységekről nem beszélhetünk).
- b) A kötbér maximum eléréséhez fűzött jogkövetkezményt (elállás, felmondás, stb.) minden esetben fel kell tüntetni a szerződéstervezetben.
- c) A késedelmi és hibás teljesítési kötbérek a meghíúsulási kötbérral egyidejűleg nem érvényesíthetőek, ezáltal az egyazon okból érvényesített kötbérösszeg nem haladhatja meg az általános és bevett gyakorlat által meghatározott 30%-os mértéket.
- d) Keretszerződés megkötésére irányuló közbeszerzési eljárások esetében a szerződést megerősítő biztosítékok tekintetében különbséget kell tenni az egyedi megrendelések teljesítése és a keretszerződés egészének teljesítése között, így például a teljes szerződés és az egyedi megrendelés meghíúsulásának szabályozása a szerződés teljesítésének elmaradása esetére kikötött – meghíúsulási kötbér - vonatkozásában.
- e) Késedelmi kötbér maximum időtartamának meghatározásakor figyelemmel kell lenni a teljesítés időtartamára is hiszen, ha a kötbér aránytalanul rövid idő alatt eléri annak maximumát, az a beruházás befejezését veszélyeztetheti.

2. Biztosítékok:

- a) A teljesítési biztosíték érvényességi ideje tekintetében a következőket szükséges feltüntetni: a biztosíték rendelkezésre állását a teljesítés időpontjáig szükséges előírni azzal, hogy az okirat formájában nyújtott biztosítékok rendelkezésre állási ideje tekintetében megengedhető a teljesítés időpontján túlnyúló érvényesség előírása (ugyanaz a jólteljesítési biztosíték esetében a jótállás időpontján túlnyúló érvényességet jelent). Amennyiben ajánlattevő a jólteljesítési biztosítékot a teljesítésigazolás kiállításával egyidejűleg rendelkezésre bocsátja, úgy ajánlatkérőnek a teljesítési biztosítékot fel kell szabadítani.
- b) Amennyiben szállítói finanszírozással valósul meg a közbeszerzés, úgy a felhívás III.2.2) pontjában az előleg-visszafizetési biztosítékról is rendelkezni szükséges akként, hogy a biztosítéknak az előlegbekérő dokumentum benyújtásától az előleggel történő elszámolásig kell érvényesnek lennie.

3. Jótállás:

- a) Jótállás időtartamát a felhívásban szükséges rögzíteni, és a szerződésben annak kezdetét szükséges meghatározni.

VII. Finanszírozás, fizetési feltételek

- a) A Kbt. értelmében elegendő, ha e feltételek vonatkozásában a felhívás csak a jogszabályhelyekre való utalást tartalmazza. A Kbt. vonatkozó szabályai – a Kbt. 135. § releváns bekezdései - mellett a felhívásnak utalnia kell arra, hogy ajánlatkérő a szerződés szerinti kifizetéseket a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:130. § alapján teljesíti, építési beruházás esetén ezen felül a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet vonatkozó rendelkezéseire is utalni kell.
- b) A Ptk. 6:130. § (3) bekezdése szerint a halasztott fizetésre vonatkozó szabályok alkalmazása esetén soron kívüli ellenőrzés nem lehetséges.
- c) Amennyiben ajánlatkérő a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 9/A. §-a alapján finanszírozott egészségügyi szolgáltató és a 30. § (2) bekezdése szerinti szerződéssel rendelkező szolgáltató, úgy a Ptk. rendelkezéseitől eltérően 60 napos fizetési határidőre jogosult pénztartozás vonatkozásában, mely nem minősül a Ptk. 6:130. § (3) bekezdés szerinti halasztott fizetésnek.
- d) Az ajánlattétel, a szerződés és a kifizetés pénznemét is meg kell határozni.

- e) Szükséges rögzíteni, hogy van-e lehetőség részszámlák benyújtására, illetve előleg igénybevételére (az előleg mértékének a megadásával).

VIII. Alkalmassági követelmények

A VIII. pontban rögzített alkalmassági követelményeken kívüli alkalmassági követelmények nem alkalmasak a soron kívüli ellenőrzésre.

1. Pénzügyi intézménytől származó nyilatkozat:

- a) Kizárólag sorba állítás vizsgálható, egyéb alkalmassági minimumkövetelmény nem.
- b) A vizsgálat kezdő időpontja csak az eljárást megindító felhívás feladásának napja lehet.
- c) Szükséges egyértelműen meghatározni, hogy a vizsgálat kiterjed-e a vizsgált időszakban megszünt pénzforgalmi számlákra is azzal, hogy bármely, a megszűnés dátumát követően kelt igazolás elfogadható az alkalmassági minimumkövetelmény alátámasztására.
- d) Szükséges feltüntetni, hogy ajánlatkérő sorba állítás alatt a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény 2. § 25. pontjában meghatározott fogalmat érti (melynek legalacsonyabb mértéke 15 nap lehet, legmagasabb mértéke a 2009. évi LXXXV. törvény 60. § (1) bekezdése szerint 35 naptári nap lehet).

2. Számviteli beszámoló:

- a) A beszámoló alapján kizárólag az adózott eredmény vizsgálható, más érték, számított mutató nem.
- b) Három lezárt üzleti év vizsgálatát lehetséges előírni, és el kell fogadni egy év vonatkozásában a negatív adózott eredmény fennállását is.
- c) A közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 19. § (2) bekezdése szerinti alternatív árbevétel összegének meg kell egyeznie a 19. § (1) bekezdés c) pontja szerinti előírt közbeszerzés tárgyából származó árbevételi követelménnyel, illetve amennyiben az nem kerül előírásra, úgy a jelen útmutató arra vonatkozó részletei megfelelően alkalmazandók.

3. Árbevétel:

- a) Csak „mérlegfordulónappal lezárt” és csak „üzleti évre” vonatkozóan kérhető.
- b) Három évre kérhető (a három évet nem lehet szűkíteni).
- c) A közbeszerzés tárgya szerinti árbevételre vonatkozó minimumkövetelményt úgy kell meghatározni, hogy az ajánlatkérő minél szélesebb tevékenységi körből származó árbevételt fogadjon el, például olyan módon, hogy az elfogadható árbevétel körét a közbeszerzés tárgyánál eleve tágabban határozza meg, vagy hogy a beszerzés tárgyának feltüntetése mellett – „és/vagy” fordulat alkalmazásával – az egyenértékű és hasonló tevékenységeket is felsorolja elfogadhatóként.
- d) Részekre történő ajánlattétel esetén amennyiben a közbeszerzés tárgya az egyes részek vonatkozásában megegyezik, akkor ajánlatkérőnek minden esetben biztosítania kell, hogy az ajánlattevők a magasabb értékű árbevételi követelmény igazolásával igazolhassák alkalmasságukat a kisebb értékű részek tekintetében is. Azaz ajánlatkérő nem írhatja elő, hogy az egyes részekre vonatkozó árbevételi követelmények, azonos tárgyú részek esetében összeadódjanak.
- e) Opció vagy mennyiségi eltérés esetén a 75%-os korlátot az alapmennyiséghez szükséges viszonyítani.

4. Referencia:

- a) A referencia tárgya kizárólag olyan tevékenységekre vonatkozhat, amely kapcsolódik a felhívásban szereplő beszerzés tárgyához. Az érték és a mennyiség tekintetében minimális elvárás, hogy az előírás ne haladja meg az eljárás – részajánlattétel esetén az adott rész – becsült értékének, illetve mennyiségi meghatározás esetében a közbeszerzés mennyiségének 75 %-át.
- b) Részekre történő ajánlattétel esetén, amennyiben a referencia tárgya az egyes részek vonatkozásában megegyezik, akkor ajánlatkérőnek minden esetben biztosítania kell, hogy az ajánlattevők ugyanazon referenciát több rész vonatkozásában is bemutatassák. Azaz ajánlatkérő nem írhatja elő, hogy az egyes részekre vonatkozó referencia követelmények, azonos tárgyú részek esetében összeadódjanak.
- c) A teljesítés ugyanazon elemére vonatkozóan nem kérhető többszörös referencia. Amennyiben a beszerzés tárgya összetett feladat, nem ütközik a többszörös referenciakövetelmény tilalmába az olyan előírás, amely több referencia bemutatását kéri, amennyiben a kért referenciák eltérő teljesítési képességeket igazolnak (pl.: amennyiben útépítés mellett hídépítésről is szükséges referenciát benyújtani egy ilyen feladatokat felölelő közbeszerzési szerződés elnyeréséhez). A kért referenciák összértéke/összmennyisége azonban ebben az esetben sem haladhatja meg a közbeszerzés értékének/mennyiségének 75%-át.

- d) Az ajánlattevőktől bemutatni kért referenciakövetelmények esetében a szerződés tárgyával egyenértékű munkákat is el kell fogadni oly módon, hogy vagy a beszerzés tárgyánál tágabban kell meghatározni azt, vagy az egyes referencia tárgyak között „és/vagy” kitétel alkalmazása szükséges a verseny szélesítése érdekében. Az egyenértékű teljesítménnyel való megfelelést biztosítani kell.
- e) Túlságosan összetett referencia követelmény nem írható elő. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy egy referencia követelmény vonatkozásában legfeljebb két konjunktív feltétel vizsgálható, továbbá eljárásonként legfeljebb 4 db referencia írható elő.
- f) Amennyiben az adott referencia előírás esetén értelmezhető, biztosítani kell a legalább kettő szerződéssel történő igazolás lehetőségét.
- g) Amennyiben akár a referencia követelmények esetében, akár a felhívás II.2.4) pontjában bármilyen gyűjtőnév, kifejezés kerül meghatározásra (pl.: bizonyos típusú intézmények stb.), úgy szükséges vagy az ajánlati felhívásban, vagy a közbeszerzési dokumentumokban meghatározni annak fogalmát (annak leírásával, hogy az ajánlatkérő mit ért e gyűjtőnév alatt) kivéve, ha az adott fogalmat jogszabály egyértelműen rögzít, amely esetben elegendő a megfelelő jogszabályra hivatkozni.
- h) Ellenszolgáltatásra vonatkozó követelmény jogszabály szerint kizárólag akkor írható elő, ha a korábbi teljesítéshez kapcsolódóan nincs olyan mennyiségi meghatározás, amelyre a Kbt. 65. § (5) bekezdésében foglalt százalékos viszonyítás az ajánlatkérői előírás arányosságának megítélésére alkalmazható lenne, amely esetben azonban soron kívüli ellenőrzésre nincs lehetőség.
- i) Európai Unió társfinanszírozása vagy konkrét operatív program előírása nem megengedett, kivéve projektmenedzsment szolgáltatás esetében, azonban konkrét operatív programra való hivatkozás ezen beszerzési „tárgy” esetében sem megengedett.
- j) A szerződést kötő másik fél személyére vonatkozó korlátozás nem alkalmazható, pl.: közigazgatási/államigazgatási szervek részére teljesített referencia nem írható elő.
- k) Közhasználatú létesítménnyel kapcsolatos referencia nem írható elő. (A közhasználatú építményre vonatkozó előírások korlátozóak és aránytalanok, és nem kapcsolódnak a szerződés tárgyához, mivel ez a fogalom az adott építmény használatára vonatkozik, nem pedig a referenciamunka műszaki tartalmára.)
- l) FIDIC szerint megvalósult szerződésben teljesített referencia nem írható elő.
- m) Referencia konkrét „célkitűzéshez” történő társítása (pl.: iparterületen vagy annak környezetében megvalósított korábbi teljesítés/hatósági feladatokhoz kapcsolódó informatikai rendszer fejlesztése, hatósági eljárásokat támogató fejlesztés) nem írható elő tekintettel arra, hogy ebben az esetben az ajánlatkérő jogszerűtlenül korlátozná a műszaki tartalmukban egyenértékű referenciamunkák elfogadhatóságát.
- n) Keretmegállapodás vagy más keret jellegű szerződés alapján teljesített referencia nem írható elő.
- o) Nem írható elő, hogy a korábbi teljesítésnek a létesítmény folyamatos működése mellett végzett kivitelezéshez kell kapcsolódnia.
- p) Az alkalmassági minimumkövetelményben konkrét márka meghatározása nem írható elő.
- q) Útépítés (kerékpárút, autópálya, közút stb.), vasútvonali munkák esetén egybefüggően megvalósított építési munkára vonatkozó előírás nem alkalmazható, mivel azon gazdasági szereplők is alkalmasak lehetnek a szerződés teljesítésére, akik az előírt hosszúságú szakaszt több, egyenként rövidebb szakaszra vonatkozó referenciával képesek igazolni, tekintettel arra, hogy tartalmilag ugyanannak a munkának az elvégzése történik egy kisebb szakaszon is.
- r) Ajánlatkérő nem írhatja elő saját referencia elfogadását, ugyanis az ajánlattevő által saját maga számára végzett munka tekintetében nem beszélhetünk referenciáról.
- s) Opció vagy mennyiségi eltérés esetén a 75%-os korlátot az alapmennyiséghez szükséges viszonyítani.

5. Szakember:

- a) Alkalmassági minimumkövetelményként legfeljebb 4 fő kulcsszakember írható elő.
- b) A szakemberekre vonatkozó előírásokat úgy kell meghatározni, hogy azoknak külföldi ajánlattevők is meg tudjanak felelni, egyéb előírások versenyszűkítő hatásúak lehetnek. Előbbiekre tekintettel a végzettségek/jogosultságok vonatkozásában minden esetben szükséges biztosítani az azzal egyenértékű végzettséggel/jogosultsággal való megfelelést.
- c) A szakemberek esetében nem kizárólag a jogosultság megszerzéséhez szükséges végzettséget, hanem a szakmai gyakorlatot is szükséges előírni, figyelemmel arra, hogy önmagában a végzettség nem elegendő a jogosultság megszerzéséhez [pl.: M.2.1. legalább 1 fő szakemberrel, aki az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII.11.) Korm. rend. szerinti MV-É (vagy azzal egyenértékű) FMV jogosultsággal vagy a jogosultság megszerzéséhez szükséges végzettséggel (vagy a hivatkozott kormányrendelet szerinti végzettséggel egyenértékű végzettséggel) és szakmai gyakorlattal rendelkezik].
- d) A c) pontban foglaltakon kívül projektvezető esetében előírható, hogy 60 hónap szakmai tapasztalattal rendelkezzen, egyéb szakember esetében azonban maximum 36 hónap a megengedhető a verseny szélesítése érdekében.

- e) Szakember tapasztalatára vonatkozó előírás kizárólag hónapokban vizsgálható.
- f) Egy szakemberre vonatkozóan minden esetben legfeljebb egy végzettség és egyféle szakmai gyakorlat írható elő, több végzettség és többféle szakmai gyakorlat előírása esetén minden esetben lehetővé kell tenni a több szakemberrel történő megfelelést.
- g) A szakemberek egyenértékű szakmai tapasztalatának elfogadhatóságát biztosítani kell.
- h) A szakemberrel kapcsolatban nem szakmai tapasztalattal kapcsolatos elvárás nem vizsgálható, mint pl.: a szakember által teljesített projekt értékével kapcsolatos követelmény (pl.: olyan szakember bemutatása, aki már részt vett 6 milliárd Ft értékű beruházásban).
- i) FIDIC tapasztalattal kapcsolatos előírás alkalmassági követelményként nem írható elő.
- j) Szakmai tapasztalat esetében az Európai Unió társfinanszírozása vagy konkrét operatív program előírása nem megengedett, kivéve projektmenedzsment szolgáltatás esetén, azonban a konkrét operatív program megadása ezen beszerzési „tárgy” esetében sem fogadható el.
- k) Jogi szakvizsga előírása nem alkalmazható, kivéve, ha a feladat része szerződés szerkesztése is. Tudományos fokozattal való rendelkezés (pl. PhD) előírása szintén nem megengedett alkalmassági feltételként.
- l) Gyártó által szervezett képzés keretében megszerzett vizsgára vonatkozó előírás nem megengedett.
- m) A szakember tapasztalata kapcsán a beruházó vagy megrendelő személyére vonatkozó korlátozás nem alkalmazható, pl.: államigazgatási/közigazgatási szerv által megrendelt szerződés teljesítésében történő részvétel nem írható elő.
- n) A szakemberek vonatkozásában – amennyiben a szakember az ajánlattétel időpontjára rendelkezik az előírt jogosultsággal – szükséges előírni, hogy az önéletrajzban kerüljön megjelölésre a kamarai nyilvántartási száma, a jogosultság elérési útvonala és a kamarai nyilvántartásba vétel dátuma. Az önéletrajzból a szakmai tapasztalatnak, adott esetben a szakember kamarai nyilvántartási számának, a jogosultság elérési útvonalának és a kamarai nyilvántartásba vétel dátumának egyértelműen ki kell derülnie. A párhuzamos szakmai tapasztalatok csupán egyszer kerülnek figyelembevételre.
- o) A felhívás megfelelő pontjában előírásra kerülhetnek az egyes szakemberekkel kapcsolatos végzettségi, képzettségi követelmények, amelyeket igazolásokkal kell alátámasztani (szakmai gyakorlatot tartalmazó, szakember által saját kezűleg aláírt önéletrajz, diploma másolata). Ugyanakkor a kamarai, minisztériumi, egyéb regisztrációs kötelezettség, névjegyzékben történő szereplés, illetve meghatározott jogosultsággal történő rendelkezés csak a nyertes ajánlattevőt terheli. A részvételre jelentkező/ajánlattevő részéről csak egy nyilatkozat benyújtása szükséges a részvételi jelentkezésben/ajánlatban arra vonatkozóan, hogy nyertesség esetén a részvételre jelentkező/ ajánlattevő vállalja, hogy a megjelölt szakember(ek) tekintetében a szerződés tárgyát képező feladat/munka/szolgáltatás ellátásához szükséges kamarai, illetve egyéb regisztráció/névjegyzékbe történő felvétel/meghatározott jogosultság megszerzése megtörténik a szerződés megkötéséig. Ennek elmaradását ajánlatkérő a nyertes ajánlattevő visszalépésének tekinti, és a második legkedvezőbb ajánlatot benyújtóval köti meg a szerződést.
- p) Amennyiben az alkalmassági követelményben rögzítésre kerül a jogosultság megszerzéséhez szükséges szakmai tapasztalat időtartama, valamint a jogosultság megszerzéséhez szükséges végzettség/képzettség, úgy javasolt az igazolási módban feltüntetni, hogy az alkalmasság vonatkozásában elegendő a névjegyzékben szereplést igazolni a szakember vonatkozásában, és ebben az esetben nem szükséges az önéletrajz és a végzettséget/képzettséget igazoló okiratok másolatának benyújtása.
- q) Részekre történő ajánlattétel esetén, amennyiben a szakember előírás az egyes részek vonatkozásában megegyezik, akkor ajánlatkérőnek minden esetben biztosítani kell, hogy ajánlattevők ugyanazon szakembert több rész vonatkozásában is bemutathassák.
- r) Nem objektív kritériumok alapján odaitélt cím (pl.: vezető tervező) előírása nem megengedett.

6. Kbt. 65. § (1) bekezdés c) pontja szerinti alkalmassági feltételek:

- a) Ez az alkalmassági követelmény az ajánlattevőre, mint gazdasági szereplőre vonatkozóan írható elő, nem pedig az ajánlattevő által a teljesítésbe bevonni kívánt, és az alkalmasság körében megjelölt szakemberekre.
- b) Ajánlatkérő az alkalmasság vizsgálata körében a Kbt. 65. § (1) bekezdés c) pontja alapján köteles előírni az építési beruházáshoz kapcsolódó tervezői vagy mérnöki szolgáltatás tárgya szerint illetékes országos szakmai kamara névjegyzékében szereplés követelményét, illetve a nem Magyarországon letelepedett gazdasági szereplők esetén a letelepedés szerinti ország nyilvántartásában szereplés, vagy a letelepedés szerinti országban előírt engedéllyel, jogosítvánnyal vagy szervezeti, kamarai tagsággal való rendelkezés követelményét.
- c) Ajánlatkérő a Kbt. Második Része szerinti eljárásban – az eljárást megindító felhívásban – az építőipari kivitelezési tevékenységet végző gazdasági szereplők vonatkozásában, a Kbt. 65. § (1) bekezdés c) pontja alapján köteles előírni az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény szerinti, építőipari kivitelezési tevékenységet végzők névjegyzékében szereplés követelményét, illetve a nem Magyarországon letelepedett gazdasági szereplők esetén – amennyiben a szerződés teljesítéséhez szükséges

- a letelepedés szerinti ország nyilvántartásában szereplés, vagy a letelepedés szerinti országban előírt engedéllyel, jogosítvánnyal vagy szervezeti, kamarai tagsággal való rendelkezés követelményét.
- d) Egyéb esetekben az ágazati jogszabályok szerint kell vizsgálni az előírás szükségességét.

7. Keretszerződés megkötésére irányuló közbeszerzési eljárás esetén:

- a) Keretszerződések esetén a megrendelési kötelezettségvállalás függvényében írható elő a referencia és az árbevétel.

8. Igazolási mód:

- a) A Kbt. 69. § (2) bekezdése szerinti igazolás során ajánlatkérő fogadja el az EEKD alfa pont szerinti egyszerű nyilatkozatot, ne kérje az EEKD IV. részében szereplő részletes információk megadását!

9. Kötelező saját teljesítés előírása:

- a) A Kbt. 65. § (10) bekezdés alapján ajánlatkérő jogosult meghatározni azon kulcsfontosságú feladatokat, melyeket ajánlattevőnek kell elvégezni. Ennek alkalmazására azonban csak kivételes esetben, a beszerzés tárgya és körülményei által indokolt esetben és kizárólag a szükséges mértékben kerülhet sor. A Kbt. 65. § (10) bekezdésének alkalmazása nem irányulhat arra, hogy egyes gazdasági szereplők előnyösebb helyzetbe kerüljenek, vagy hogy ajánlattételüket indokolatlanul ellehetetlenítse. Ilyen előírás alkalmazásakor soron kívüli ellenőrzésre nincs lehetőség. (Egyébiránt a teljesítésben, meghatározott pozícióban részt vevő szakember tevékenysége vonatkozásában nem írható elő a Kbt. 65. § (10) bekezdése szerinti követelmény. A szerződés teljesítésébe tartozó tevékenység adott részére korlátozva, a kulcs tevékenység esetében írható elő. Amennyiben a meghatározott feladathoz alkalmassági követelmény kapcsolódik, úgy azt ajánlattevőnek magának kell igazolnia, mely körülményre fel kell hívni figyelmét. A referenciakövetelmény igazolhatóságát a különböző tevékenységek szerinti külön referenciával is biztosítani kell.)

IX. Értékelési szempontok

1. Legalacsonyabb ár:

- a) A Kbt. 76. § (5) bekezdése alapján ajánlatkérőnek részletesen indokolnia kell az ellenőrzés során.

2. Általános, az áron kívüli valamennyi értékelési részszerzőpont tekintetében irányadó:

- a) A Kbt. 77. § (1) bekezdésének megfelelően szükséges megadni az adott ajánlati elem azon legkedvezőbb szintjét, amelyre és az annál még kedvezőbb vállalatokra ajánlatkérő egyaránt a pontszám felső határával azonos számú pontot ad, valamint azon szintjét, melynél kedvezőtlenebb az adott ajánlati elem nem lehet (mely alatti megajánlás az ajánlat érvénytelenségét vonja maga után).
- b) Az egyes súlyszámok (ár kivételével) legfeljebb 15%-ban kerüljenek meghatározásra, egyéb esetben soron kívüli ellenőrzésre nincs lehetőség.
- c) Az értékelés során kiosztható pontszám alsó határát 0 pontban szükséges meghatározni.

3. Ajánlati ár:

- a) A beszerzés tárgyának valamennyi elemére ki kell terjednie azzal, hogy az ár szempont és esetleges alszempontok meghatározása során valamennyi tétel ára kerüljön beárazásra.
- b) Az ajánlati ár részszerzőponthoz tartozó súlyszám – a közbeszerzési alapelvekre (verseny tisztasága, hatékony és felelős gazdálkodás) tekintettel – el kell, hogy érje a súlyszámok összegének 60%-át.
- c) Építési beruházások esetén, a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 24. § (3) bekezdése alapján a súlyszámok összességének 70 %-ában szükséges megállapítani az ajánlati ár súlyszámát.
- d) Építési beruházáshoz kapcsolódó tervezői, mérnöki szolgáltatás tárgyú eljárás esetén, a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 9. § (3) bekezdése alapján az árhoz tartozó súlyszámot maximum valamennyi értékelési részszerzőponthoz tartozó súlyszám összegének 50%-ában szükséges meghatározni.
- e) Minden esetben a nettó ajánlati árat kell értékelni.
- f) Amennyiben ajánlatkérő a beszerzés keretében opciós tételeket is kíván beszerezni, akkor az értékelési szempontoknak minden esetben biztosítaniuk kell, hogy az opciós tételek is az értékelés részét képezzék.

4. Pontszámok kiosztásának módszere:

- a) Elsődlegesen az arányosítás módszerét szükséges alkalmazni.
- b) Az „Igen/Nem” abszolút értékelési módszer alkalmas lehet a verseny torzítására, így ennek alkalmazása legfeljebb 5%-os súlyszámmal lehetséges.
- c) Amennyiben nem többlet megajánlás, hanem a teljes megajánlás időtartama kerül értékelésre, úgy a következő képlet alkalmazása szükséges: $P_{\text{vizsgált}} = \frac{(A_{\text{vizsgált}} - A_{\text{legkedvezőtlenebb}})}{(A_{\text{legkedvezőbb}} - A_{\text{legkedvezőtlenebb}})} \times (P_{\text{max}} - P_{\text{min}}) + P_{\text{min}}$, ahol $A_{\text{legkedvezőbb}}$ és $A_{\text{legkedvezőtlenebb}}$ alatt nem megajánlások, hanem az ajánlatkérő által

meghatározott két szélső (legkedvezőtlenebb és legkedvezőbb) érték értendő (lásd részletesen: [A Miniszterelnökség útmutatója a Kbt. 77. § \(1\) bekezdése szerinti legkedvezőbb szint, illetve legkedvezőtlenebb elvárás meghatározásához](#)).

5. Jótállás:

- a) A jótállás időtartamának értékelési szempontként történő feltüntetése soron kívüli (külön indoklást nem igénylő) ellenőrzésre akkor alkalmas, ha azt legfeljebb 15%-os súlyszámmal írja elő ajánlatkérő.

6. Szakemberek:

- a) Szakemberek vonatkozásában a szakemberek többlettapasztalatára, vagy meghatározott képzettséggel vagy szakmai tapasztalattal rendelkező további szakemberek bevonására vonatkozó előírás fogadható el értékelési szempontként. Pl.: az alkalmassági feltételként előírt szakember létszámon felüli ugyanolyan szakemberből többlet létszám értékelése soron kívüli ellenőrzésre nem alkalmas.
- b) Ha a szakember többlettapasztalata értékelési szempont, az alkalmasság keretében kért (alap) szakmai tapasztalatra vonatkozó követelmény és az értékelés során figyelembe vett ezen felüli, többlettapasztalati idő között nem lehet „kihagyás”. Tehát a többlettapasztalat megállapítása érdekében egyértelműen meg kell határozni, hogy melyik szakmai tapasztalat szükséges az alkalmassági követelmény teljesítéséhez, és minden egyéb, ezen felüli tapasztalat az értékelés részét kell, hogy képezze.
- c) A Kbt. 69. § (7) bekezdés utolsó mondatában foglaltakra tekintettel a közbeszerzési dokumentumokban rögzíteni kell, hogy az értékelési szempontokhoz kapcsolódó alkalmassági követelmény ellenőrzése érdekében a szakember önéletrajzát teljes körűen (mind az alkalmasság szempontjából releváns tapasztalat, mind az értékelés szempontjából releváns többlettapasztalat bemutatásával) szükséges ajánlattevőknek már az ajánlatban benyújtaniuk.
- d) A közbeszerzési dokumentumokban rögzíteni szükséges, hogy csak egész hónapok megajánlása fogadható el.
- e) A közbeszerzési alapelvekre (verseny tisztasága, esélyegyenlőség, nemzeti elbánás) tekintettel az értékelés körében sem írható elő a szakemberek kapcsán jogosultsággal való rendelkezés, mivel ebben az esetben is szükséges biztosítani az egyenértékű képzettséggel és tapasztalattal való megfelelés lehetőségét.
- f) Az egy szakember vonatkozásában meghatározott súlyszám legfeljebb 15% lehet.
- g) Az értékelés alapját képező többlettapasztalatot maximum 36 hónapban lehet meghatározni.
- h) Nem minősül átfedésnek, ezért nem sérti a Kbt. 76. § (6) bekezdés d) pontját az, ha ajánlatkérő az alkalmasság keretében általános tapasztalatot ír elő az adott szakember(ek) tekintetében (pl.: 36 hónap útépitésben/rendezvényszervezésben/részletes megvalósíthatósági tanulmány készítésben szerzett gyakorlat, és emellett az értékelés során az alkalmasság igazolásában részt vevő szakemberek valamilyen speciális szakmai tapasztalatát vizsgálja, amit a szakember akár az általános tapasztalat megszerzése keretében is megszerezhetett (pl.: négysávos gyorsforgalmi út kivitelezésében/étkeztetést és szállást is tartalmazó rendezvény szervezésében/speciális tárgyra vonatkozó részletes megvalósíthatósági tanulmány készítésben szerzett tapasztalat) feltéve, hogy utóbbiaknak nem az időtartamát értékeli, hanem magának a tapasztalatnak a tárgyát.
- i) A szakember nevét az ajánlatnak tartalmaznia kell, így az ajánlatban (adott esetben a felolvasólapon) valamely nyilatkozatban szükséges ennek feltüntetését kérni tekintettel arra, hogy amennyiben ezen értékelési szempont esetében ez hiányzik, akkor a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjában foglaltak szerint hiánypótlás keretében nem pótolható hibának minősül, így az ajánlat érvénytelen. Ezt a közbeszerzési dokumentumokban szintén rögzíteni szükséges.
- j) A szakember tapasztalatának alátámasztására benyújtott dokumentum (önéletrajz) nem minősíthető olyan ajánlati tartalommal (pl.: szakmai ajánlattal), amely tekintetében ajánlatkérő a hiánypótlás lehetőségét eleve kizártnak tartja.

7. Kiszállási, javítási idő:

- a) A kiszállási idő, garanciális javítás értékelési szempontként való alkalmazása nem megfelelő, nem alkalmazható.

8. Hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazása:

- a) Az értékelési szempontokhoz tartozó súlyszámot legfeljebb 5%-ban lehet meghatározni.
- b) Alkalmazása esetén szükséges rögzíteni a szerződéstervezetben, hogy ajánlatkérő hogyan fogja ellenőrizni az értékelési szempont szerinti vállalat teljesítését, valamint annak be nem tartásához fűződő jogkövetkezményt. Továbbá szükséges rögzíteni, hogy a hátrányos helyzetű munkavállalók az adott szerződés teljesítésével összefüggésben kerülhetnek foglalkoztatásra.

- c) Elvárás az is, hogy a közbeszerzési eljárás bírálati szakaszában (a bírálat/értékelés során) is megvalósuljon az adott vállalat tényleges ellenőrzése, ami a vállalatok alátámasztásának közbeszerzési dokumentumokban történő előírása útján érhető el.

[\(lásd részletesen: A Miniszterelnökség közleménye az értékelési szempont\(ok\) előírásával kapcsolatban követendő közbeszerzési gyakorlatról\)](#)

9. Környezetvédelmi szempontok:

- a) A környezetvédelmi vállalatok értékelése esetében ajánlatkérő indokolása szükséges arról, hogy a meghatározott vállalatok nem a jogszabályok alapján kötelezően alkalmazandó intézkedéseket jelentik, hanem valóban ajánlattevő vállalatától függenek.
- b) Az értékelési szempontokhoz tartozó súlyszámot legfeljebb 5%-ban lehet meghatározni, ellenkező esetben soron kívüli ellenőrzésre nincs lehetőség.
- c) A szerződéstervezetben szükséges rögzíteni, hogy ajánlatkérő hogyan fogja ellenőrizni az értékelési szempont szerinti vállalat teljesítését, továbbá az annak elmaradásához fűződő jogkövetkezményt.
- d) Az ajánlattevői vállalatok ellenőrzésével kapcsolatban elvárás, hogy az értékelési szempontokra tett vállalat/megajánlás vizsgálata (a bírálat/értékelés során) ne korlátozódjon arra, hogy az adott szempontnak történő megfelelést ajánlattevő vállalat/vállalja-e, azaz ajánlatkérő ne kizárólag „igen/nem” típusú értékelési szempontrendszer alakítson ki. A fentiekre figyelemmel a közbeszerzési dokumentumokban szükséges rögzíteni a környezetvédelmi értékelési szempontokra tett vállalatok ajánlatkérő általi (az eljárás bírálati szakaszában történő) ellenőrzésének pontos módját, az ajánlattevőknek pedig ezen ajánlatkérő által rögzített módszerre tekintettel (már az ajánlatukban is) be kell mutatniuk, hogyan tervezik teljesíteni a környezetvédelmi értékelési szempontokra tett vállalásaikat.

[\(lásd részletesen: A Miniszterelnökség közleménye az értékelési szempont\(ok\) előírásával kapcsolatban követendő közbeszerzési gyakorlatról\)](#)

10. Teljesítési határidő:

- a) A teljesítési határidő értékelési szempontként történő előírása kizárólag indokolt esetben, és kizárólag árubeszerzés esetén lehetséges, legfeljebb 10 %-os súlyszámmal. Egyéb esetekben soron kívüli ellenőrzésre nincs lehetőség.

11. Műszaki többlettartalom:

- a) Az elvárt műszaki követelményeket alapvető szempontként (érvényességi szempont) és nem többlettartalomként (értékelési szempont) kell szerepeltetni, ellenkező esetben soron kívüli ellenőrzésre nincs lehetőség.

12. Szakmai (nem mennyiségi) szempontok alapján értékelhető értékelési szempont:

- a) Figyelemmel arra, hogy a szubjektívá váló értékelés e körben nagyon nehezen küszöbölhető ki, így ezen értékelési szempont nem alkalmazható soron kívüli ellenőrzés keretében a magas szabálytalansági kockázat miatt (mivel az értékelési szempontok nem biztosíthatnak önkényes döntési lehetőséget az ajánlatkérőnek).

13. Egyéb:

- a) Kötbér értékelési részpontot nem írható elő.
- b) Nem elfogadható az, ha az ajánlatkérő bármilyen ISO tanúsítványt/egyenértékű rendszert kíván értékelési szempontként alkalmazni tekintettel arra, hogy az ilyen előírás a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet értelmében alkalmassági követelménynek minősül, és mint ilyen, nem lehet értékelési szempont a Kbt. 76. § (6) bekezdésének d) pontja alapján.
- c) Nem megengedett a pótalkatrész, mint értékelési szempont előírása tekintettel arra, hogy annak alkalmazása bizonytalan jövőbeli eseményhez kapcsolódik, így azok felhasználása bizonytalan lehet a szerződés teljesítése során.
- d) Referencia értékelése nem megengedett. (Soron kívüli ellenőrzéstől függetlenül az uniós jogban tilalmazott.)

X. Egyéb az eljárást megindító felhívással kapcsolatos rendelkezések

1. Árubeszerzés esetén releváns észrevétel:

Az ellenőrző szervezet kérheti az ajánlatkérő nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a közbeszerzési dokumentumokban szereplő paramétereknek a piacon elérhető termékek közül mely termékek képesek megfelelni, illetőleg arról, hogy milyen létszámú a potenciális ajánlattevői kör.

2. Egyéb:

- a) A felhívás VI.3) pontjában rögzíteni kell, hogy a benyújtott ajánlatnak **felolvasólapot** kell tartalmaznia, amelyen feltüntetendő az ajánlattevő neve és székhelye/lakóhelye, valamint azok a főbb számszerűsíthető adatok, amelyek az értékelési szempont alapján értékelésre kerülnek.
- b) Az **ajánlati biztosíték** mértékét az ajánlattevők esélyegyenlőségének biztosítása mellett, a felek ajánlati kötöttségének a Kbt. 54. § (4) bekezdés szerinti megsértése esetére az ajánlatkérőnél előreláthatólag felmerülő költségek mértékére tekintettel kell megállapítani. (a becsült érték 1-1,5 %-a, de legfeljebb 10.000.000,- Ft.)
- c) **Szakmai ajánlat, illetve az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum (a továbbiakban együtt: szakmai ajánlat):**
  - Árubeszerzésnél a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban rögzíteni szükséges, hogy a műszaki megfelelésség igazolása tekintetében ajánlattevőnek a megajánlásában fel kell tüntetnie a konkrét típust, valamint a származási helyet.
  - Az indokolatlanul összetett szakmai ajánlat benyújtásának előírása az ajánlattevők ajánlatának felesleges érvénytelenségét eredményezheti. A soron kívüli ellenőrzés alkalmazhatóságához az ilyen szakmai ajánlattal kapcsolatos előírásokat (különösen ütemtervek csatolásának kötelezettségét) mellőzni szükséges, és a benyújtását kizárólag a nyertes ajánlattevőtől, a szerződés megkötésére lehet megkövetelni.
  - Az ellenőrző szervezet álláspontja szerint az **árazott költségvetés** tartalma tekintetében a Kbt. alapján helye van hiánypótlásnak.
  - **Mintapéldány** előírása esetén soron kívüli ellenőrzés nem lehetséges.
- d) Amennyiben az adott közbeszerzés tárgya tervezési vagy mérnöki szolgáltatás vagy építési beruházás, a felhívásban hivatkozni kell a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 11. §-ára vagy 26. §-ára, illetve meg kell jelölni a **felelősségbiztosítás** mértékét és terjedelmét.
- e) **Gyártói nyilatkozat** benyújtása nem írható elő, kivéve jogszabály által kötelezően előírt esetekben (pl.: egészségügyi beszerzések).
- f) Nem felel meg a Kbt. rendelkezéseinek és a közbeszerzési alapelveknek (verseny tisztasága, esélyegyenlőség biztosítása, hatékony és felelős gazdálkodás), valamint szabálytalansági kockázatot hordoz az, ha nem a teljes szerződés, hanem csupán a szerződés egyes elemeinek hatályba lépése függ a támogatás elnyerésétől, mivel – hasonlóan a beszerzés mennyiségi meghatározásánál alkalmazott nagyobb mértékű százalékos eltérés esetéhez – megnő az ajánlattétel során nem tervezhető elemek száma, ami torzíthatja az ajánlattevők közötti versenyt, kihathat az ajánlattételi képességre. Ilyen esetben, feltételes mennyiség előírása helyett javasolt, hogy ajánlatkérő biztosítsa a részekre történő ajánlattétel lehetőségét azzal, hogy a fedezettel nem rendelkező részeket a Kbt. 53. § (6) bekezdése alapján folytassa le.
- g) ISO tanúsítvány megléte szerződéskötési feltételként előírható. Ebben az esetben is biztosítani szükséges azzal egyenértékű tanúsítványok, illetve egyenértékű intézkedések elfogadását.
- h) Műszaki-technikai felszereltség szerződésteljesítési feltételként írható elő.
- i) Ha az ajánlatkérő a szerződés teljesítéséhez kapcsolódóan sajátos, különösen szociális, környezetvédelmi, illetve az innovációt ösztönző feltételeket határoz meg, rendelkezni kell arról, hogy ezek betartását ajánlatkérő miként kívánja ellenőrizni és milyen jogkövetkezményt fűz azok teljesítésének elmaradásához.
- j) A Kbt. 98. § (3) bekezdés alkalmazása szabálytalansági kockázatot hordoz, ezért előírása esetén nem alkalmazható a soron kívüli ellenőrzés.